

Sprawozdanie z I spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy zorganizowanego w ramach prac nad planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH180011 Jasiołka (Krosno; dn. 21.06.2012)

Pierwsze spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) dla obszaru Natura 2000 PLH120011 Jasiołka odbyło się dn. 21.06.2012 r. w budynku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Miało na celu przedstawienie specyfiki dokumentu jakim jest plan zadań ochronnych oraz zasad funkcjonowania ZLW. Omówiono również podstawowe informacje o obszarze Natura 2000 Jasiołka – przebieg granic, przedmioty ochrony oraz ich stan i możliwości ochrony. Spotkanie zostało zorganizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie we współpracy z Instytutem Ochrony Przyrody PAN w Krakowie.

Do udziału w spotkaniu zaproszeni zostali przedstawiciele samorządów lokalnych, Lasów Państwowych, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, Parku Krajobrazowego i Parku Narodowego sąsiadującego z obszarem, lokalni działacze, organizacje pozarządowe oraz lokalni przedsiębiorcy.

PROGRAM SPOTKANIA:

10:00 – Przywitanie i przedstawienie uczestników

10:15 – 11:00 – Proces planistyczny w obszarach Natura 2000 – specyfika, cel oraz proces tworzenia planu zadań ochronnych (Agnieszka Marcela, RDOŚ w Rzeszowie)

11:00 – 11:45 – Przedmioty ochrony w obszarze Natura 2000 Jasiołka - gatunki zwierząt oraz siedliska przyrodnicze z załączników Dyrektywy Siedliskowej (Wojciech Mróz, IOP PAN).

11:45 – 12:15 - Przerwa

12:15 – 13:00 – Dyskusja

13:00 – 14:00 – Utworzenie Zespołu Lokalnej Współpracy, ustalenie zasad współpracy

PROWADZĄCY I PRELEGENCI:

Agnieszka Marcela – I Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie i Regionalny Konserwator Przyrody

Wojciech Mróz – koordynator z ramienia wykonawcy planu zadań ochronnych dla obszaru PLH180011 Jasiołka (Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie), ekspert botanik

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel. (+48 17) 785 00 44, faks (+48 17) 852 11 09, www.rzeszow.rdos.gov.pl

UCZESTNICY:

Magdalena Radecka – Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
Zofia Galik – Starostwo Powiatowe w Krośnie,
Halina Cycak – Urząd Gminy Dukła,
Mariusz Ślusarczyk – Urząd Gminy Jedlicze,
Aneta Charzewska – Urząd Gminy Miejsce Piastowe,
Apolonia Futyra – Osiedle Jedlicze Borek,
Anna Potoczny – Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie/Oddział w Krośnie,
Lucyna Zymyn – Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie/Oddział w Krośnie,
Damian Nowak – Magurski Parka Narodowy,
Jarosław Sochacki – Magurski Parka Narodowy,
Kamil Grałek – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie,
Zbigniew Żywiec – Nadleśnictwo Dukła,
Wiesława Żywiec – Nadleśnictwo Dukła,
Tomasz Najbar – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa Oddział w Krośnie,
Jan Gefert – Przedsiębiorstwo Produkcji Kruszywa ŻWIRGEO s.c.,
Ewa Kusaj – Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie Sp. z o.o.,
Katarzyna Ciuła – Przedsiębiorstwo Produkcji Materiałów Drogowych w Rzeszowie Sp. z o.o.,
Grzegorz Kamiński – Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,
Józef Pawluś – Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie,
Konrad Wydra – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
Wacław Karp – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, nadzór wodny w Jaśle,
Andrzej Skubisz – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, nadzór wodny w Jaśle,
Grzegorz Zajdel – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Rzeszowie, Podkarpacki Oddział Regionalny,
Radosław Michalski – Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze,
Paulina Baran – Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie,
Agata Uliszak – Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie,
Radosław Jędral – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie,
Dorota Rogąła – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

PRZEBIEG SPOTKANIA:

Spotkanie otworzyła pani Agnieszka Marcela, która powitała zgromadzonych gości. Następnie przedstawiła pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie zaangażowanych w projekt **POIS.05.03.00-00-186/09** oraz wykonawców projektu PZO – pracowników Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. Poprosiła również o przedstawienie się przybyłych gości. W trakcie swojej prezentacji Pani Agnieszka Marcela omówiła założenia projektu, podała zasady tworzenia i zawartość planów zadań ochronnych oraz sposób tworzenia Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW).

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel. (+48 17) 785 00 44, faks (+48 17) 852 11 09, www.rzeszow.rdos.gov.pl

Następnie Pan Wojciech Mróz, szczegółowo przedstawił przedmioty ochrony obszaru oraz ocenę ich stanu, zagrożeń i możliwości ochrony. Przedstawione prezentacje zamieszczone są na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie (<http://rzeszow.rdos.gov.pl>) w zakładce „Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”.

Dyskusja:

Pan Wojciech Mróz

Zapytał o aktualny stan projektu zbiornika na Jasiołce.

Pan Konrad Wydra

Poinformował, iż w latach 60-tych powstała koncepcja zastąpienia planowanego dużego zbiornika Kamienica na Wisłoce kilkoma mniejszymi obiektami, zlokalizowanymi w górnej części zlewni tej rzeki. Po licznych ekspertyzach zaplanowano budowę trzech mniejszych zbiorników: Klimkówka – istniejący zbiornik na Ropie oraz projektowane: Kąty–Myscowa na Wisłoce i Dukła na rzece Jasiołka.

Wyjaśnił, iż budowa zbiornika wodnego Dukła została ujęta w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2008-2011, z uwzględnieniem lat 2012-2015 (Uchwała nr XXII/379/08 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie przyjęcia projektu aktualizacji dokumentu i uchwalenia: Programu ochrony środowiska wraz z Planem Gospodarki odpadami dla Województwa Podkarpackiego; budowa zbiornika wymieniona jest w części: Strategia działań w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska; Priorytety ekologiczne; Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska - priorytet 2 - w tym ochrona przed powodzią). Dodatkowo zbiornik Dukła uwzględniony jest w planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, w programie operacyjnym Infrastruktura i Środowisko oraz w Programie Ochrony przed Powodzią Dorzecza Górnej Wisły, który został ustanowiony Uchwałą Nr 151/2011 Rady Ministrów z dnia 9 sierpnia 2011 r. (budowa zbiornika wymieniona jest w zadaniu 33).

Pan Wojciech Mróz

Zapytał czy była robiona OOS dla zbiornika Dukła.

Pan Konrad Wydra

Odpowiedział, że procedura dla inwestycji zbiornika Dukła nie została jeszcze rozpoczęta, jest jedynie archiwalna dokumentacja opracowywana w latach 70-tych.

Pani Halina Cycak

Poinformowała, iż w gminnym planie ochrony środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Dukła (zatwierdzonym w 2005 r.) oraz w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dukła, przewidziano teren pod budowę zbiornika.

Pan Wojciech Mróz

Zapytał, jakie jest stanowisko gminy w sprawie zbiornika Dukła.

Pani Halina Cycak

Odpowiedziała, iż gmina Dukła jest gminą turystyczno-rolniczą, brak tu rozwiniętego przemysłu. Zbiornik retencyjny i droga S19 zapewnić mogą rozwój gminy, nie tylko ekonomiczny. Jakakolwiek większa inwestycja pociąga za sobą rozwój całej infrastruktury, co jest dla gminy bardzo korzystne. Oczywiście trzeba zrównoważyć kwestię walorów przyrodniczych, ale trzeba też myśleć o mieszkańcach. Gminę cechuje duży procent bezrobocia, więc musi popierać działania tworzące nowe miejsca pracy, czy też przyciągające turystów.

Pan Wojciech Mróz

Spytał czy są znane doświadczenia gminy, na terenie której znajduje się zbiornik Klimkówka, w zakresie wpływu tej inwestycji na jej rozwój.

Pani Halina Cycak

Odpowiedziała, że gmina nie posiada takich informacji. Podkreśliła, że zbiornik Dukła jest inwestycją znajdującą się w planie rządowym, ma być realizowany ze środków państwowych. Nie jest to więc inwestycja gminna, w gminie nie przeprowadzono szczegółowych analiz wpływu zbiornika Dukła na otoczenie. Wyraziła nadzieję, że zarówno ta inwestycja, jak i projektowana droga S19 wpłynie korzystnie na rozwój gminy. Ruch tranzytowy na Bałkany z roku na rok jest większy i odbywa się przez centrum miasta, co stwarza duże niebezpieczeństwo dla mieszkańców. Podkreśliła, że kluczowe dla gminy jest to, by ta inwestycja została zrealizowana. Budowa zbiornika w planowana jest na 2020 rok, więc jest to jeszcze przyszłość.

Pan Wojciech Mróz

Stwierdził, że jeden z wariantów drogi S19 pozostawał w konflikcie z terenem planowanym pod zbiornik.

Pani Halina Cycak

Wyjaśniła, że najbardziej prawdopodobny wariant drogi nie koliduje z planowanym zbiornikiem.

Pani Apolonia Futyra

Poruszyła kwestię problemów mieszkańców miejscowości Jedlicze, informując że w związku z zagrożeniem powodziowym powodowanym przez Jasiołkę pisała liczne pisma: do Podkarpackiego Zarządu Melioracji Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, RDOŚ w Rzeszowie oraz RZGW w Krakowie, które jednak zostały bez odpowiedzi. Wskazała, że brzegi Jasiołki są nieuregulowane, nieumocnione, powstaje szereg zakoli z odsypiskami zwirowymi. Odsypiska te porastają krzewy i drzewa, powodując zmiany nurtu rzeki, co w konsekwencji prowadzi do corocznych wylewów podtapiających prywatne posesje i pola uprawne. Podkreśliła że konsekwencje braku działań ze strony administratora rzeki ponoszą mieszkańcy tego terenu. Poprosiła o zajęcie się tą sprawą.

Pani Lucyna Zymyn

Powróciła do kwestii zbiornika. Poinformowała że Biuro Planowania Przestrzennego obecnie jest na etapie opracowywania nowej edycji planu zagospodarowania

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel. (+48 17) 785 00 44, faks (+48 17) 852 11 09, www.rzeszow.rdos.gov.pl

województwa podkarpackiego oraz na końcowym etapie opracowania strategii rozwoju województwa podkarpackiego. W dokumentach tych musi być rozwiązana kwestia ochrony przeciwpowodziowej dla terenu całego województwa. Dyrektywa Wodna mówi, iż kwestie powodziowe rozwiązuje się w granicach dorzecza, a nie w małej skali, obejmującej miejscowość czy gminę. Miejscowe umocnienia zabezpieczają przed zalaniem wodami powodziowymi w jednym miejscu, w innym ten wylew przyspieszają. Dlatego powstał Program Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Górnej Wisły, który kompleksowo rozwiązuje kwestie ochrony przed powodzią na terenie województwa podkarpackiego. Biuro Planowania Przestrzennego jest zobowiązane aby te zapisy ująć w planie zagospodarowania przestrzennego, oraz te, które znajdują się w PZO.

Pan Wojciech Mróz

Zapytał czy Program Dorzecza Górnej Wisły podlegał strategicznej ocenie OOS.

Pani Agnieszka Marcela

Odpowiedziała, iż został już zatwierdzony.

Pan Wojciech Mróz

Zauważył, że zarówno PZO jak i plany ochrony przeciwpowodziowej są ustalane w tym samym czasie, tak więc nie będą ze sobą sprzeczne. Opracowanie PZO poza pracami kameralnymi wymaga wizji terenowych. Istotny też jest kontakt z samorządami. Obiecał, że odbędzie się wizja terenowa w okolicy mostu w Jedliczu. Wspomniał o projekcie renaturyzacji rzeki Biała Tarnowska, na której prócz usuwania obcych gatunków inwazyjnych będą prowadzone działania zalesieniowe. Grunty zalewane w górnej części dorzecza będą wykupywane, aby tam rzeka swobodnie mogła się rozlewać. Przeciwpowodziowa rola zbiornika retencyjnego jest tematem dyskusyjnym, zdania są podzielone. Naturalnym rezerwuarem wody są lasy łąkowe, zarośla wierzbowe, kompleksy podmokłych łąk. Uregulowanie koryta rzeki zwykle nie rozwiązuje problemu powodzi, przenosi go tylko na tereny położone w dolnym biegu rzeki. Podkreślił, że jeśli dolina rzeczna ma być chroniona, nie można jej przekształcić. Trzeba poszukiwać innych rozwiązań nie zagrażających przyrodzie.

Pani Halina Czacik

Odnosząc się do wypowiedzi poprzednika, przypomniała, że Jasiołka jest rzeką górską, o rwącym nurcie. Budowa zbiornika zabezpieczyć może nie tylko gminę Duklą, ale także miejscowości poniżej. Jednym z zadań zbiornika retencyjnego jest regulacja przepływu rzeki.

Pan Jarosław Sochacki

Wyraził opinię, że budowa zbiornika retencyjnego nie jest kompromisem pomiędzy ochroną przyrody a potrzebami mieszkańców. Trzeba szukać alternatywy, w przeciwnym razie dojdzie do znacznej ingerencji w przyrodę. Poza tym doświadczenia wskazują że podobna inwestycja może nie rozwiązać problemu – mimo wybudowania zbiornika w Klimkówce, Jasło w dalszym ciągu jest zalewane podczas wysokiego stanu wody na Ropie.

Pani Halina Czacik

Zwróciła uwagę, że określenie przeznaczenia danego terenu w planie zagospodarowania przestrzennego wpływa na wartość działki. W przypadku planowanych zbiorników retencyjnych, teren który ma być zalany jest niejako zarezerwowany pod tę inwestycję, a poprzez uniemożliwienie zabudowy, właściciele ponoszą straty. Przyznała, że zbiornik jest ingerencją w środowisko naturalne, ale mimo to nie powinno się przekreślać inwestycji, tylko znaleźć rozwiązanie satysfakcjonujące przyrodę i społeczeństwo. Gdy ocena wykaże wpływ na środowisko trzeba przeprowadzić kompensację.

Pan Wojciech Mróz

Odniósł się do tej wypowiedzi stwierdzając, że każda inwestycja podlega ocenie oddziaływania na środowisko i to ona określa czy wpływ jest znaczący. Kompensacje są trudnym przedsięwzięciem dla państwa gdyż trzeba zastępować to co utracone tym samym. Stwierdził także, że duże inwestycje państwowe nie zyskują automatycznie statusu nadrzędnego interesu publicznego.

Pani Halina Czacik

Postulowała, by w PZO nie wprowadzać zapisów, które mogą uniemożliwić realizację inwestycji.

Pani Ewa Kusaj

Wyraziła opinię, że jeżeli z punktu widzenia ochrony środowiska inwestycja nie może być zrealizowana na danym terenie, to lepiej to jasno zaznaczyć. Wtedy inwestor może szukać innego terenu. PZO to istotny dokument, który powinien być brany pod uwagę przez inwestora. Dlatego należy w nim jasno określić czy można bez istotnej szkody dla środowiska zrealizować inwestycje.

Pan Wojciech Mróz

Podkreślił, że w PZO określa się konkretne zadania ochronne. Zadaniem ochronnym nie może być zakaz realizacji inwestycji, ale np. konieczność utrzymania stanu łągów. Zgodził się, że zapisy powinny być jednoznaczne.

Pani Agnieszka Marcela

Poinformowała, że w PZO będą zawarte wskazania do zmian w dokumentach planistycznych gminy. W przypadku obszaru Jasiołka należy odnieść się do zapisów w MPZP dotyczących realizacji zbiornika Dukła. Podkreśliła, że nawet gdy w PZO znajdzie się wskazanie by z MPZP usunąć zapis o budowie zbiornika, nie jest to równoznaczne z brakiem możliwości realizacji tej inwestycji. Przypomniała, że zagadnienia przeciwpowodziowe należy rozpatrywać w skali całej zlewni. Jeśli zbiornik Kąty-Myscowa zostanie wybudowany, to trzeba będzie rozważyć skumulowany efekt oddziaływania tych dwóch zbiorników na środowisko przyrodnicze województwa, w tym obszary Natura 2000.

Następnie Pani Marcela w trakcie krótkiej prezentacji przedstawiła wyniki porównania zapisów MPZP dla gminy Dukła z regulacjami dotyczącymi zachowania korytarzy

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów, tel. (+48 17) 785 00 44, faks (+48 17) 852 11 09, www.rzeszow.rdos.gov.pl

migracyjnych zawartymi w raporcie oddziaływania na środowisko drogi S19. Porównanie ujawniło szereg niezgodności m.in. zlokalizowanie przejść dla zwierząt w miejscach gdzie plan przewiduje zabudowę mieszkalną. Takie przejścia nie miałyby zapewnionej funkcjonalności, a korytarz karpacki zostałyby przerwany. Poinformowała że w chwili obecnej RDOŚ wezwał inwestora do uzupełnienia raportu w zakresie oceny wpływu inwestycji na spójność sieci obszarów Natura 2000.

Pani Ewa Kusaj

Zapytała, co będzie w sytuacji jeśli w PZO znajdą się zapisy nakazujące zaprzestanie eksploatacji na danym terenie, a przedsiębiorcy posiadają czynne koncesje na pobór żwiru.

Pani Agnieszka Marcela

Wyjaśniła, iż PZO ocenia zagrożenia potencjalne i istniejące. Jeśli jakaś działalność zostanie zdiagnozowana jako bardzo duże zagrożenie dla stanu przedmiotów ochrony, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, art. 37, pozwolenie na eksploatację może zostać cofnięte.

Pani Ewa Kusaj

Zapytała, czy przedsiębiorca w takim wypadku może wystąpić o odszkodowanie.

Pani Agnieszka Marcela

Odpowiedziała, że ustawa nic nie mówi o takiej sytuacji.

Pani Halina Cycak

Zapytała o możliwości pozyskiwania materiału rzecznoego w ramach powszechnego korzystania z wód.

Pani Agnieszka Marcela

Odpowiedziała, że zgodnie z prawem wodnym pobór taki może odbywać się bez wykorzystania specjalistycznego sprzętu, np. koparki. Gdy gmina jest zainteresowana takim sposobem użytkowania koryta rzecznoego powinna wyznaczyć miejsca do poboru. Następnie należy przeprowadzić strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

W związku z brakiem dalszych pytań Pan Wojciech Mróz podziękował zebranych za przybycie i zakończył spotkanie.

Sprawozdanie sporządziła:

Agata Uliszak

Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie